

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W SZCZECINIE

LSZ.410.6.5.2024

Pani
Barbara Butyńska - Balcerzak
Prezes Zarządu
Miejskiego Przedsiębiorstwa
Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Darłowie
ul. 1 Maja 1
76-150 Darłowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/040 – Postępowanie z olejami odpadowymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Darłowie ¹ , ul. 1 Maja 1, 76-150 Darłowo
Kierownik jednostki kontrolowanej	Barbara Butyńska-Balcerzak, Prezes Zarządu ² , od 2 lipca 2024 r. Poprzednio Prezesem Zarządu był Krzysztof Walków, od 1 czerwca 2019 r. do 30 czerwca 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Przestrzeganie przepisów w zakresie gospodarki olejami odpadowymi.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Anna Dobiecka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/92/2024 z 9 maja 2024 r., nr LSZ/141/2024 z 23 sierpnia 2024 r. (akta kontroli str. 1, 22, 599, 619)

¹ Dalej: Spółka lub MPGK albo Przedsiębiorstwo.

² Dalej: Prezes.

³ Do 17 września 2024 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Spółka nie była zobowiązana do uzyskania pozwolenia na wytwarzanie odpadów. Przedsiębiorstwo posiadało uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarowania olejami odpadowymi tj. zezwolenie na zbieranie odpadów, w tym m.in. olejów odpadowych. MPGK nie prowadziło działalności w zakresie przetwarzania olejów odpadowych ani zbierania olejów odpadowych od podmiotów zewnętrznych.

Wpis Spółki do rejestru w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami⁶ był aktualny w zakresie miejsca prowadzenia działalności oraz częściowo w zakresie rodzaju wytwarzanych odpadów.

MPGK prowadziło ewidencję odpadów w oparciu o karty ewidencji odpadów⁷ i karty przekazania odpadów⁸ oraz przekazywało Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego roczne sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami.

Spółka przestrzegała warunków określonych w posiadanych zezwoleniach na zbieranie odpadów w zakresie: rodzaju i ilości magazynowanych odpadów, miejsca zbierania odpadów oraz obowiązku ich przekazywania uprawnionemu posiadaczowi, a także wywiązała się z obowiązku prowadzenia wizyjnego systemu monitorowania miejsca magazynowania odpadów.

Przeprowadzone⁹ oględziny miejsc magazynowania olejów odpadowych potwierdziły przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi¹⁰ w zakresie wymagań odnoszących się do szczelności pojemników przeznaczonych do zbierania olejów odpadowych, warunków i miejsc ich magazynowania oraz ograniczenia dostępu do pojemników.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły m.in. na:

- niezgłoszenia do BDO informacji o wytwarzaniu odpadów oznaczonych kodem 13 02 05¹¹;
- nieewidencjonowania odpadów dla zużytego oleju o kodzie 13 02 05*;
- niezbierania olejów odpadowych w sposób selektywny;
- magazynowania olejów odpadowych w zbiornikach, które nie zapewniały odprowadzenia ładunków elektryczności statycznej;
- naruszenia wymogów dotyczących sposobu oznakowania pojemników służących do magazynowania olejów odpadowych;
- naruszenia wymogów w zakresie przepisów ochrony przeciwpożarowej dotyczących zachowania ważności badań technicznych gaśnic.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: BDO.

⁷ Dalej: KEO.

⁸ Dalej: KPO.

⁹ 13 czerwca 2024 r.

¹⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 1694; dalej: rozporządzenie w sprawie postępowania z olejami odpadowymi.

¹¹ Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Przestrzeganie przepisów w zakresie gospodarki olejami odpadowymi.

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą Spółka posiadała zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów. Pierwszą decyzję¹² wydał Starosta Sławieński, 15 stycznia 2015 r., na okres 10 lat zezwalając na zbieranie m. in.: olejów o kodach odpadu: 13 02 05*¹³, 13 02 07¹⁴, 13 02 08*¹⁵, 13 03 01*¹⁶.

(akta kontroli str. 93-101)

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw¹⁷ posiadacze odpadów, którzy uzyskali zezwolenie na zbieranie odpadów przed wejściem w życie ww. ustawy zobowiązani byli do złożenia wniosku o zmianę zezwolenia. Przedsiębiorstwo w przewidzianym terminie, tj. 5 marca 2020 r., złożyło wniosek o zmianę decyzji na zbieranie odpadów. W trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego, Spółka złożyła pięć aktualizacji wniosku o zmianę zezwolenia¹⁸, zmieniając masę różnych odpadów zbieranych przez Przedsiębiorstwo oraz ich rodzaj. Ostatnia zmiana (z 8 grudnia 2022 r.) dotyczyła zwiększenia masy magazynowania odpadu olejowego o kodzie 13 02 08* w tym samym czasie oraz w okresie roku¹⁹.

(akta kontroli str.102-182, 185, 278-284)

Od 28 maja do 6 sierpnia 2021 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska²⁰, delegatura WIOŚ w Koszalinie, przeprowadził kontrolę Spółki²¹ w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska. Postanowieniem z 13 sierpnia 2021 r.²² WIOŚ pozytywnie zaopiniował spełnienie wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska przez miejsce magazynowania odpadów prowadzone przez MPGK.

(akta kontroli str. 221-257, 261-272)

W dniu 30 stycznia 2023 r. Starosta Sławieński wydał decyzję o zmianie zezwolenia na zbieranie odpadów²³. W zakresie olejów odpadowych zezwolono na zbieranie innych olejów silnikowych, przekładniowych i smarowych²⁴ w ilości 1,2000 Mg²⁵ rocznie. Decyzja została wydana na okres 10 lat.

(akta kontroli str. 285-294)

W przypadku działalności MPGK, wytwarzanie odpadów nie było spowodowane eksploatacją instalacji²⁶.

MPGK nie zbierało i nie przyjmowało olejów odpadowych od podmiotów zewnętrznych. Nie prowadziło również działalności w zakresie przetwarzania olejów odpadowych.

(akta kontroli str. 82, 527, 310-322)

¹² Nr 25/2015.

¹³ Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych.

¹⁴ Oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe łatwo ulegające biodegradacji.

¹⁵ Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe.

¹⁶ Syntetyczne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła inne niż wymienione w 13 03 01* (Oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory i nośniki ciepła zawierające PCB).

¹⁷ Dz. U. poz. 1592, ze zm.

¹⁸ Aktualizacja wniosku z: 12 lutego, 15 czerwca, 17 sierpnia i 15 listopada 2021 r. oraz 8 grudnia 2022 r. Okresowo nie zbierano odpadów o kodach 13 02 05*, 13 02 07* oraz 13 03 08*.

¹⁹ Zwiększenie odpowiednio: z 0,3680 Mg do 0,4000 Mg, z 0,5000 Mg do 1,2000 Mg.

²⁰ Dalej WIOŚ.

²¹ Kontrola na wniosek z uwagi na konieczność zmiany zezwolenia na zbieranie odpadów.

²² Nr 50/D/2021.

²³ Decyzja nr 15/2023 r.

²⁴ Kod odpadu 13 02 08*.

²⁵ Mg – megagram – jednostka masy odpowiadająca 10⁶ gramów lub 1 tonie.

²⁶ Zgodnie z art. 3 pkt. 6 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024.54) przez instalację rozumie się: a) stacjonarne urządzenie techniczne, b) zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu, c) budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami, których eksploatacja może spowodować emisję.

Spółka, 30 kwietnia 2018 r., na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach²⁷, została wpisana do rejestru BDO²⁸. W badanym okresie dokonano trzech aktualizacji wpisu²⁹ w BDO polegających na uzupełnieniu miejsca prowadzenia działalności oraz zmianie rodzajów wytwarzanych lub zbieranych odpadów.

W zakresie olejów odpadowych wniosek aktualizacyjny³⁰ zawierał dane dotyczące wytwarzania odpadów o kodach 13 02 08* oraz 13 08 02*³¹. Nie zawierał informacji o odpadach oznaczonych kodem 13 02 05*, mimo że w MPGK wytwarzano odpady o tym kodzie, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 295-307, 534-537)

2. MPGK przestrzegało warunków określonych w zezwoleniach, w tym w latach 2020- 2024 (do połowy maja) odnoszących się do rodzaju zbieranych/magazynowanych odpadów, a od lutego 2023 r. do połowy maja 2024 r. w zakresie ich ilości³².

Na podstawie prowadzonej ewidencji odpadów ustalono, że w 2020 r. Spółka wytworzyła i magazynowała 0,363 Mg olejów odpadowych, w 2021 r. – 0,423 Mg, w 2022 r. - 0,777 Mg, w 2023 r. – 0,450 Mg, do połowy maja 2024 r. – 0,518 Mg. Wszystkie wytworzone oleje odpadowe były oznaczone kodem 13 02 08*.

(akta kontroli str. 93, 285, 308, 310-322)

Masę olejów odpadowych określano na podstawie wyników ważenia na wadze elektronicznej, platformowej, na co wskazał w wyjaśnieniach Prezes. Waga znajdowała się na terenie składowania odpadów MPGK.

(akta kontroli str. 593, 644-645, 653)

Przestrzeganie innych warunków zezwoleń dotyczących olejów odpadowych szerzej opisano w pkt 5.

3. Spółka prowadziła pełną ewidencję odpadów, wykazując oleje odpadowe o kodzie 13 02 08*, na podstawie kart ewidencji odpadów (KEO) oraz kart przekazania odpadów (KPO)³³. W każdym roku badanego okresu masa wytworzonych odpadów, ujętych w ewidencji, była zgodna z masą odpadów przekazanych firmie transportującej oleje odpadowe. Ewidencję prowadzono na bieżąco.

W związku z eksploatacją urządzeń posiadających napęd hydrauliczny, Przedsiębiorstwo w latach 2020-2024 wytwarzało również oleje odpadowe o kodzie 13 02 05*, które nie zostały ujęte w ewidencji odpadów, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 310-322)

Prezes wyjaśnił, że: *Przedsiębiorstwo ma możliwość utworzenia karty ewidencji odpadów tylko w danym roku kalendarzowym, czyli za 2024 rok. System BDO nie daje możliwości utworzenia karty ewidencji odpadów za lata ubiegłe.*

(akta kontroli str. 602)

Ustalono³⁴, że KEO tworzy się na początku roku kalendarzowego, na dany rok i nie ma możliwości utworzenia karty za lata ubiegłe i na przyszłe okresy, z tym samym kodem odpadu, ponieważ system sam narzuca rok tworzenia KEO. W karcie

²⁷ Dz.U. z 2023 r. poz. 1587, ze zm.; dalej: uod.

²⁸ Pod numerem 000009842.

²⁹ Zmiany z dnia 9 grudnia 2019 r., 5 sierpnia 2021 r., 22 lutego 2023 r.

³⁰ Z 22 lutego 2023 r.

³¹ Inne emulsje.

³² Według stanu na dzień wydania pierwszego zezwolenia (15 stycznia 2015 r.) nie istniał ustawowy obowiązek wskazywania w zezwoleniach ilości zbieranych/magazynowanych olejów odpadowych; obowiązywała wówczas ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013, poz. 21). Spółka zgłosiła ilości (masy) odpadów 5 marca 2020 r., 12 lutego, 15 czerwca, 17 sierpnia i 15 listopada 2021 r. oraz 8 grudnia 2022 r. Masy zbieranych/magazynowanych odpadów określono w decyzji z 30 stycznia 2023 r.

³³ Analizie poddano łącznie 12 kart (KEO - pięć, KPO – siedem).

³⁴ Na podstawie oględzin BDO przeprowadzonych 5 września 2024 r.

ewidencji, która miała dokonane wpisy dotyczące daty wytworzenia i masy odpadu, nie można dokonywać zmiany dotyczącej numeru kodu odpadu. Możliwa jest korekta pozostałych pól, w tym daty wytworzenia odpadu, masy odpadów, w instalacji/poza instalacją, stanów magazynowych z lat ubiegłych. Nowo utworzoną kartę w roku bieżącym, która nie zawiera wpisów ewidencyjnych można korygować w każdym zakresie, również w zakresie kodu odpadu. KEO można edytować cały czas, ale nie można utworzyć jej za okresy wsteczne.

Na KPO pojawia się bieżący rok kalendarzowy, którego nie można edytować. Wpisywane są: kod, masa, numer rejestracyjny środka transportu, data oraz godzina rozpoczęcia transportu, nie można wybrać daty wstecznej. Istnieje tylko możliwość wybrania aktualnej daty i przyszłej. Karta przekazania staje się nieedytowalna po zatwierdzeniu przyjęcia odpadów.

W przypadku Sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami system pozwala na utworzenie sprawozdania wstecz tylko za rok, za który nie było wcześniej utworzone. W każdym momencie, za każdy rok, można tworzyć korekty sprawozdań, nawet kiedy posiadają status zatwierdzone.

(akta kontroli str. 624-643)

Podmiot, któremu zostały przekazane wytworzone oleje odpadowe posiadał uregulowany stan formalno-prawny w zakresie³⁵ zbierania m.in.: innych olejów silnikowych, przekładniowych i smarowych oraz mineralnych olejów silnikowych, przekładniowych i smarowych niezawierających związków chlorowcoorganicznych (o kodach zgodnych z kodami wytwarzanych odpadów w MPGK). Spółka nadzorowała, by podmiot transportujący odpady potwierdzał transporty odpadów w BDO niezwłocznie po zakończeniu transportu.

(akta kontroli str. 323-336, 337-371)

Ostatecznym procesem odzysku odebranych od Spółki w latach 2020-2023 olejów odpadowych była rafinacja lub inny sposób ponownego użycia olejów, oznaczony jako proces R9, zgodnie z załącznikiem nr 1 do uod.

(akta kontroli str. 372)

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi, systemowi monitorowania przewozu i obrotu podlega przewóz towarów objętych pozycją CN 2710, jeżeli masa brutto przesyłki towarów przekracza 500 kg lub jej objętość przekracza 500 litrów. Pod tą pozycją zostały sklasyfikowane m.in. oleje odpadowe.

Na podstawie kart przekazania odpadów wystawionych przez Spółkę w BDO ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie przekazywano jednorazowo olejów odpadowych w takiej ilości. W związku z tym Spółka nie była zobowiązana do prowadzenia monitoringu w systemie przewozu towarów w SENT.

(akta kontroli str. 4, 309, 323-336)

4. Spółka za lata 2020-2023 składała do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, w terminie do 15 marca roku następującego po roku sprawozdawczym, roczne sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami, jednakże nie zawierały one informacji w zakresie olejów odpadowych. Spółka za każdy rok, w kontrolowanym okresie, składała korekty do rocznych sprawozdań, m.in. w zakresie olejów odpadowych³⁶. Wykazywana w korektach ilość zużytych olejów oraz ich rodzaj były zgodne z ewidencją odpadów³⁷. Za rok 2022 i 2023 korekty sprawozdań zawierające informacje o olejach odpadowych

³⁵ Decyzja Prezydenta Koszalina wydana na podstawie art. 43 ust. 1 uod.

³⁶ Sprawozdania i korekty były składane odpowiednio w: 2020 r. (sprawozdanie 12 marca 2021 r., korekta zawierająca informację o olejach odpadowych 15 maja 2024 r.); 2021 r. (4 marca 2022 r. i 15 maja 2024 r.); 2022 r. (27 lutego 2023 r. i 15 marca 2023 r.); 2023 r. (19 lutego 2024 r. i 12 marca 2024 r.).

³⁷ Co oznacza, że w sprawozdaniach nie wykazywano odpadów o kodzie 13 02 05*.

zostały złożone do 15 marca roku następującego po roku sprawozdawczym. Za rok 2020 i 2021 informacje w zakresie olejów odpadowych zostały przekazane w korektach sprawozdań złożonych w 2024 r., co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 373-418)

W BDO widoczne były tylko daty zatwierdzonych przez Marszałka Województwa korekt sprawozdań Spółki³⁸.

(akta kontroli str. 607-615)

5. Spółka nie zbierała olejów odpadowych selektywnie. Mieszała zużyte oleje odpadowe o kodach 13 02 05* i 13 02 08*. Olej odpadowy w całości był zlewany i magazynowany w jednej beczce i pod jednym kodem (13 02 08*) przekazywany odbiorcy, tj. podmiotowi transportującemu, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 525, 527)

Magazynowanie³⁹ olejów odpadowych wytwarzanych przez Spółkę odbywało się na terenie stanowiącym jej własność. Cały teren składowania odpadów był ogrodzony, zamykany na automatyczną bramę wyjazdową, monitorowany i chroniony przez całą dobę.

Oleje odpadowe były gromadzone w zadaszonej i osłoniętej przed opadami atmosferycznymi hali wykonanej z blachy metalowej, która stanowiła jeden z budynków znajdujących się na placu służącym do zbierania odpadów. Miejsce do składowania olejów odpadowych połączone było z punktem przeładunku odpadów zmieszanych. W pomieszczeniu magazynowym została zamontowana jedna kamera monitoringu. Olej odpadowy przechowywano w jednej szczelnej, odpornej na działania olejów, metalowej beczce o pojemności 200 l, wyposażonej w szczelne zamknięcie. Beczka nie zapewniała odprowadzania ładunków elektrostatycznych, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Beczka stała na utwardzonym podłożu. Na jej froncie znajdowało się oznakowanie kodem odpadu wynikającym z rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów⁴⁰ - 13 02 08*. Na beczce brak było oznaczenia w formie napisu „OLEJ ODPADOWY”, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Pomieszczenie magazynowe nie zostało wyposażone w urządzenia do zbierania wycieków tych odpadów, natomiast Spółka zapewniła środki do zbierania wycieków tych odpadów zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie postępowania z olejami odpadowymi. Absorbentem do zbierania wycieków był sorbent typu DAMSORB K 0,5-1,0 mm do pochłaniania cieczy z powierzchni stałych. Środek ten przechowywano w magazynie olejów, przenoszono w razie potrzeby do warsztatu, gdzie odbywało się usuwanie olejów z samochodów, a następnie do hali, gdzie oleje zlewano do beczek. W pomieszczeniu magazynowym znajdowała się jedna gaśnica bez aktualnego badania ważności, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 564-582)

6. W okresie objętym kontrolą w Spółce nie były przeprowadzone kontrole WIOŚ oraz Urzędu Marszałkowskiego w zakresie postępowania z olejami odpadowymi.

(akta kontroli str. 4)

³⁸ 18 stycznia 2023 r. – sprawozdanie za rok 2020, 20 grudnia 2022 r. – sprawozdanie za rok 2021, 1 sierpnia 2023 r. – sprawozdanie za rok 2022. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych – brak informacji o zatwierdzeniu sprawozdania za rok 2023.

³⁹ Ustalono na podstawie oględzin miejsca składowania olejów odpadowych przeprowadzonych 13 czerwca 2024 r.

⁴⁰ Dz. U. z 2020 r., poz. 10. Dalej: rozporządzenie w sprawie katalogu odpadów.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przedsiębiorstwo nie zgłosiło do BDO⁴¹ informacji o wytwarzaniu odpadów oznaczonych kodem 13 02 05*, mimo że w MPGK wytwarzano odpady o ww. kodzie.
(akta kontroli str. 296-307, 536)

Zgodnie z art. 59 ust. 1 uod podmiot wpisany do rejestru jest obowiązany do złożenia marszałkowi województwa wniosku o zmianę wpisu w rejestrze przy użyciu aktualizacyjnego formularza elektronicznego za pośrednictwem indywidualnego konta w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, w przypadku zmiany: 1) informacji zawartych w rejestrze; 2) zakresu prowadzonej działalności wymagającej wpisu do rejestru w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana.

Informacje zawarte w BDO obejmowały m.in. rodzaj wytwarzanych odpadów. Według załącznika do rozporządzenia w sprawie katalogu odpadów⁴² rodzaj odpadów identyfikuje kod składający się z sześciu cyfr.

Prezes wyjaśnił: *Przedsiębiorstwo nie wykazało w aktualizacji do Bazy danych o odpadach odpadowego oleju hydraulicznego ponieważ nie mieliśmy świadomości, że jest to inny odpad niż oleje odpadowe o kodzie odpadu 13 02 08*. Odpadowe oleje hydrauliczne o kodzie odpadu 13 02 05* były przez nas zbierane łącznie z olejem odpadowym o kodzie 13 02 08*.*

(akta kontroli str. 644)

2. W Spółce nieprawidłowo prowadzono ewidencję odpadów, ponieważ nie ewidencjonowano odpadów dla zużytego oleju o kodzie 13 02 05*. W konsekwencji powyższego roczne sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami zostały sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym w zakresie rodzaju wytwarzanych odpadów.

Według art. 66 ust. 1 uod posiadacz odpadów obowiązany był do prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z katalogiem odpadów określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 uod⁴³. Ewidencja odpadów w BDO powinna być prowadzona dla każdego rodzaju (kodu) odpadów oddzielnie.

Przedsiębiorstwo prowadziło jedynie ewidencję dla odpadu o kodzie 13 02 08*.

(akta kontroli str. 310-322)

Prezes Spółki wyjaśnił, że *Przedsiębiorstwo nie prowadziło w latach 2020-2024 ewidencji odpadów i nie wykazywało w sprawozdaniach rocznych olejów o kodzie 13 02 05*, ponieważ pracownicy nie byli świadomi tego, że zużyte oleje hydrauliczne mają inny kod odpadu. Od teraz będą one magazynowane do czasu przekazania w odrębnym pojemniku, będzie dla tego odpadu prowadzona właściwa ewidencja i sprawozdawczość.*

(akta kontroli str. 585)

3. Korekty sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za rok 2020 i 2021, zawierające informacje o olejach odpadowych, zostały złożone przez MPGK 15 maja 2024 r., co stanowiło działanie z nieuzasadnioną zwłoką.

(akta kontroli str. 373-379, 384-390)

Prezes Spółki wyjaśnił, że *Korekty sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami [...] są składane po weryfikacji i wezwaniu do korekty przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, bądź po*

⁴¹ W tym dokonując aktualizacji danych w BDO wnioskiem z 22 lutego 2023 r.

⁴² Objasnienia pkt 2: Dwie pierwsze cyfry kodu oznaczają grupę odpadów wskazującą źródło powstawania odpadów. Oznaczenie grupy odpadów łącznie z dwiema następnymi cyframi identyfikuje podgrupę odpadów, natomiast kod składający się z sześciu cyfr identyfikuje rodzaj odpadów.

⁴³ Art. 4 ust. 3 uod stanowi, że minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, katalog odpadów z podziałem na grupy, podgrupy i rodzaje ze wskazaniem odpadów niebezpiecznych, kierując się źródłem powstawania odpadów oraz właściwościami odpadów.

ponownej weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniu przez pracownika Spółki. Korekta w zakresie informacji o wytworzonych odpadach o kodzie 13 02 08* - inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe za lata: 2020, 2021 została złożona przez Spółkę po dacie 15 marca roku następującego po roku sprawozdawczym, podczas kolejnej weryfikacji poprawności danych zawartych w sprawozdaniu.

(akta kontroli str. 525, 537)

4. W Spółce nie zbierano olejów odpadowych w sposób selektywny. Wskutek zlewania odpadów do jednej beczki dochodziło do mieszania zużytych olejów odpadowych o kodach 13 02 05* i 13 02 08*.

Obowiązek selektywnego zbierania olejów odpadowych został określony w art. 90 uod, o ile jest to technicznie wykonalne, z uwzględnieniem wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 33 ust. 2, tj. rozporządzenia w sprawie postępowania z olejami odpadowymi. Na podstawie § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie postępowania z olejami odpadowymi dopuszcza się mieszanie różnych rodzajów olejów odpadowych, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na proces ich odzysku lub unieszkodliwiania.

MPGK, w badanym okresie, przed dokonywaniem mieszania olejów odpadowych (w trakcie ich zbierania) nie posiadało informacji od ostatecznego odbiorcy odpadów jakiemu procesowi odzysku lub utylizacji poddawane będą odbierane oleje, a także nie miało wiedzy o tym, czy mieszanie różnych rodzajów olejów odpadowych nie wpłynie niekorzystnie na ten proces.

(akta kontroli str. 527, 585, 594)

Prezes Spółki wyjaśnił, że: *nie wiedzieliśmy, że odpady z olejów hydraulicznych, mimo, że pochodzą z tego samego źródła, mają inny kod i w związku z tym powinny być magazynowane w oddzielnym pojemniku. Od teraz będzie on już magazynowany w sposób właściwy i będzie prowadzona w stosunku do niego właściwa ewidencja i sprawozdawczość.*

(akta kontroli str. 594)

5. Spółka naruszyła wymogi dotyczące oznakowania odpadów niebezpiecznych poprzez niezamieszczenie na beczce do magazynowania olejów odpadowych napisu „OLEJ ODPADOWY”. Na podstawie § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie postępowania z olejami odpadowymi na pojemnikach należało umieścić w widocznym miejscu: napis „OLEJ ODPADOWY”.

(akta kontroli str. 564, 575-576)

Prezes Spółki wyjaśnił, że: *[...] uznaliśmy przyklejoną do beczki zawieszkę z informacją o odpadzie za wystarczającą. Po zapoznaniu się z uwagami zamieściliśmy na beczce duży czytelny napis informujący o jej zawartości.*

(akta kontroli str. 588)

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych⁴⁴ umieszczono na beczce w widocznym miejscu napis „OLEJ ODPADOWY”.

(akta kontroli str. 590)

6. Przedsiębiorstwo magazynowało oleje odpadowe w zbiornikach, które nie zapewniały odprowadzenia ładunków elektryczności statycznej.

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie postępowania z olejami odpadowymi oleje odpadowe zbiera się do pojemników, m.in. odprowadzających ładunki elektryczności statycznej.

Udzielając wyjaśnień Prezes przedłożył opinię techniczną⁴⁵ z zakresu ochrony przeciwpożarowej - Ocena stanowiska gromadzenia zużytego oleju silnikowego i hydraulicznego⁴⁶. Opracowanie dotyczyło wymogów w zakresie bezpieczeństwa

⁴⁴ Tj. do 17 września 2024 r.

⁴⁵ Z 10 września 2024 r.

⁴⁶ Usytuowanego w budynku warsztatowo-magazynowym przy ul. Chopina w Darłowie.

przeciwpowozarowego⁴⁷. Na str. 6 (we wnioskach) w pkt 3 wskazano, że *zbiorniki do gromadzenia oleju hydraulicznego i silnikowego nie wymagają w tym przypadku wykonywania instalacji uziemiającej*.

Przedmiotowa opinia nie odnosila się w żadnej części do przepisów rozporządzenia w sprawie postępowania z olejami odpadowymi.

(akta kontroli str. 646-652)

7. Spółka naruszyła wymogi w zakresie przepisów ochrony przeciwpowozarowej dotyczące zachowania ważności badań technicznych gaśnic. Gaśnica znajdująca się w hali magazynowania odpadów nie posiadała aktualnego badania technicznego. Badanie było ważne do maja 2023 r. Według § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpowozarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁴⁸ przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

(akta kontroli str. 565, 581-582)

Prezes Spółki wyjaśnił, że: *Gaśnica w miejscu magazynowania oleju odpadowego nie posiadała aktualnego przeglądu, ponieważ przeoczono fakt, że minął termin konieczności dokonania kolejnego przeglądu. Przegląd gaśnicy został już zlecony*.

(akta kontroli str. 589)

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych przeprowadzono badanie techniczne gaśnicy z terminem kolejnego przeglądu przypadającym na lipiec 2025 r.

(akta kontroli str. 595-596)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami oraz uwzględniając działania podjęte w trakcie kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Zaktualizowanie wpisu w BDO w zakresie rodzaju wytwarzanych w MPGK olejów odpadowych.
2. Prawidłowe prowadzenie ewidencji poszczególnych rodzajów olejów odpadowych.
3. Zbieranie i magazynowanie odpadów olejowych w sposób selektywny.
4. Stosowanie zbiorników zapewniających odprowadzanie ładunków elektrostatycznych.
5. Dotrzymanie terminowości wykonywania badań technicznych gaśnic.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

⁴⁷ Opinię sporządzono w oparciu o wymogi rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpowozarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bhp związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz. U. Nr 138, poz. 931).

⁴⁸ Dz. U. z 2023 poz. 822.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 20 września 2024 r.

Kontroler
Anna Dobiecka
Starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor
Z up.
Bogusław Wójcik
p.o. Wicedyrektor Delegatury

.....
podpis
Dokument podpisano elektronicznie

.....
podpis